

LETNO POROČILO 2024

Društvo Terra Anima – pregled izvedenih aktivnosti

Ključni poudarki leta 2024

- krepitev civilne iniciative za zaščito območja Želodnik ter vzpostavljanje dialoga z lokalnimi odločevalci o varovanju mokrišč
- izvedba naravovarstvenih terenskih akcij, izobraževalnih sprehodov in prostovoljskih dejavnosti za zaščito habitatov in vrst
- razvoj umetniško-naravovarstvenih projektov, razstav in javnih kampanj, ki povezujejo umetnost in ekologijo
- izdaja knjig *Volčja Kapica* in *Cvetlički*, ki približujeta naravni svet širši javnosti
- prejem občinskega priznanja za dolgoletno delo na področju varovanja narave in ozaveščanja skupnosti

Dosežki v številkah – 2024

- več kot **30 izvedenih dogodkov in aktivnosti** na področju varovanja narave, umetnosti in izobraževanja
- več kot **150 obiskovalcev** razstav, delavnic, predavanj in kulturnih dogodkov
- več kot **50 prostovoljcev in sodelujočih** v naravovarstvenih akcijah ter projektih civilne iniciative
- **3 gostovanja razstave o mokriščih** v različnih lokalnih okoljih
- **2 izdani publikaciji** s področja naravovarstvenega pripovedovanja zgodb

1. OHRANJANJE NARAVE

V letu 2024 je Društvo Terra Anima pomemben del svojega delovanja posvetilo varovanju mokrišč in krepitvi civilne pobude za zaščito območja Želodnik. Dejavnosti so vključevale terenske naravovarstvene akcije, javne razprave, pripravo fotografske razstave, sodelovanje z lokalnimi oblastmi ter izobraževalne dogodke za širšo javnost. S povezovanjem strokovnega znanja, prostovoljstva in civilne iniciative je društvo prispevalo k večji prepoznavnosti pomena ohranjanja mokrišč ter krepitvi sodelovanja med lokalno skupnostjo in odločevalci.

2. 2. – Okrogla miza z županjo Občine Domžale Renato Kosec in predaja peticije

Organizacija javne razprave o varovanju mokrišč ter predaja peticije za zaščito območja Želodnik. Aktivnost je okrepila dialog med civilno iniciativo in lokalno oblastjo.

Objave:

<https://www.domzale.si/objava/881874>

<https://www.youtube.com/watch?v=1fb2ffguP8>

Glasilo Slamnik, februar 2024, stran 4, članek "Ob svetovnem dnevu mokrišč" <https://domzalec.si/wp-content/uploads/2024/03/Slamnik-02-2024-NET.pdf>

<https://domzalec.si/novice/lokalno-aktualno/svetovni-dan-mokris/>

<https://domzalec.si/novice/lokalno-aktualno/ko-se-prekinejo-poti/>

O problematiki območja Želodnik piše tudi naslednji članek: Glasilo Slamnik, februar 2025, stran 8-9: članek "Poslovna cona Želodnik – 'stara' rana, ki se je ponovno odprla" <https://domzalec.si/wp-content/uploads/2025/02/Slamnik-02-2025-NET.pdf>

22. 2.–3. 3. – Akcija prenašanja dvoživk

Izvedba prostovoljske akcije varnega prenosa dvoživk čez prometnico, vključno z postavitvijo zaščitne ograje, prenašanjem in monitoringom ter usposabljanjem prostovoljcev in izobraževalnim predavanjem o dvoživkah. Aktivnost združuje neposredno varstvo vrst in ozaveščanje javnosti.

V akciji je sodelovalo 21 prostovoljcev, ki so skupaj opravili približno 62 prostovoljskih ur ter varno prenesli 2039 dvoživk čez prometnico na območju njihove selitvene poti.

Akcija pomembno prispeva k zmanjševanju smrtnosti dvoživk na cestah v času spomladanskih selitev ter k dolgoročnemu ohranjanju njihovih populacij v lokalnem okolju.

Objava članka: Glasilo Slamnik, februar 2024, stran 17, članek "Žabe so neverjetne živali – Ste vedeli, da ...?" <https://domzalec.si/wp-content/uploads/2024/03/Slamnik-02-2024-NET.pdf>

29. 2. 2024 – članek na naslovnici lokalnega glasila Slamnik o prepovedi vožnje v novem krajinskem parku Češeniške in Prevojske gmajne, avtorice Špele Kaplja

Glasilo Slamnik, februar 2024, stran 1, članek "Štirikolesniki in motorji ne spadajo v gozd!" <https://domzalec.si/wp-content/uploads/2024/03/Slamnik-02-2024-NET.pdf>

11. 4. – Naravovarstveno-izobraževalni sprehod (dr. Dejan Bordjan, DOPPS)

Strokovno voden sprehod z namenom spoznavanja ptic na ogroženem območju Želodnik ter povečanja aktivne vloge lokalne skupnosti.

15. 4. – Okrogla miza »Skrivnostna mokrišča« (Knjižnica Domžale)

Javna razprava o pomenu mokrišč in prihodnosti območja Želodnik ter o možnostih za njegovo dolgoročno zaščito. Dogodek je povezal predstavitev naravovarstvenih dejstev o mokriščih, razmislek o njihovi vlogi pri ohranjanju biotske raznovrstnosti, uravnavanju voda in blaženju podnebnih sprememb ter pogovor o tem, kako lahko lokalna skupnost in mladi prispevajo k njihovem varovanju.

Pri pripravi vsebine in mentoriranju mladih je sodelovala Špela Kaplja, ki je mlade usmerjala pri raziskovanju teme mokrišč in oblikovanju vprašanj za razpravo.

<https://domzalec.si/aktualno/mladina/mokrisca-z-mladimi-v-knjiznici-domzale/>

<https://www.youtube.com/watch?v=csVabZUXIXw>

10. 5. – Čistilna akcija Blate–Mlake Radomlje

Prostovoljska akcija odstranjevanja odpadkov in urejanja naravnega prostora v organizaciji Društva Terra Anima in društva Kreativni nomadi. Akcije se je udeležilo 23 prostovoljcev, ki so skupaj očistili območje učne poti Blate–Mlake ter iz narave odstranili več vreč zbranih odpadkov, predvsem komunalnih in kosovnih odpadkov.

Akcija je prispevala k izboljšanju stanja naravnega prostora ter k ozaveščanju lokalne skupnosti o pomenu odgovornega ravnanja z okoljem.

4. 6. – Predstavitev krajinskega parka (organizator TD Turnše)

Predstavitev pomena in varstvenega režima Krajinskega parka Češeniške in Prevojske gmajne lokalni skupnosti. Dogodek je potekal v prostorih Turističnega društva Turnše in je bil namenjen predstavitvi naravnih vrednot območja, varstvenih ciljev ter možnosti sodelovanja lokalnih prebivalcev pri ohranjanju parka.

Dogodka se je udeležilo 17 udeležencev, predstavitev pa je spodbudila razpravo o pomenu ohranjanja mokrišč, travnikov in gozdnih habitatov na območju parka. Srečanje je bilo tudi priložnost za dialog med društvom in lokalno skupnostjo o nadaljnjih možnostih sodelovanja pri varovanju in razvoju krajinskega parka.

22. 3. in 28. 9. – Dve delavnici o sonaravnem rezu sadnega drevja

Izobraževalni delavnici (spomladanska in jesenska) o trajnostnem ravnanju z drevjem je vodil Lenart Babič Vrindavan, dipl. inž. agronomije in hortikulture. Udeleženci so spoznali osnovna načela sonaravnega reza dreves, pomen pravilnega obrezovanja za zdravje dreves ter trajnostne pristope k negi sadnega in okrasnega drevja.

Pridobljeno teoretično znanje so udeleženci lahko kasneje preizkusili tudi v praksi na svojih vrtovih. Obeh delavnic se je udeležilo 12 udeležencev.

2. RAZSTAVE, JAVNE KAMPANJE IN ARTIVIZEM

V letu 2024 je društvo razvijalo umetniško-aktivistične pristope za ozaveščanje o pomenu narave in varovanja mokrišč. S fotografskimi razstavami, kiparskimi projekti in javnimi kampanjami smo širši javnosti približevali naravovarstvene teme ter spodbujali razmislek o odnosu človeka do naravnega okolja. Umetnost se je izkazala kot močno orodje za povezovanje skupnosti ter širjenje naravovarstvenega sporočila tudi izven strokovnih krogov.

5. 3. – Tiskovna konferenca ob otvoritvi fotografske razstave Moč-vir-je

Predstavitev razstave in naravovarstvenega sporočila širši javnosti. Dogodek ob pomembnem mejniku za lokalno varovanje narave – ustanovitvi Krajinskega parka Češeniške in Prevojske gmajne, enega večjih ohranjenih območij nižinskega gozda z mokrišči v Ljubljanski kotlini. Na otvoritvi je bila prisotna županja Občine Domžale Renata Kosec, ki je z nagovorom poudarila pomen parka za varovanje narave in razvoj lokalne skupnosti. Fotografsko razstavo, skupaj z citati in poučnimi vsebinami je pripravilo društvo Terra Anima in je vsebovalo 24 panojev.

Na dogodku je z nagovorom sodeloval tudi Anton Komat, kot tudi Špela Kaplja, dolgoletna pobudnica varovanja območja. Program je obogatila Brina Manja Skok, mlada udeleženka dejavnosti društva Terra Anima, ki je dogodek pospremila s pevskim nastopom. Objave:

<https://domzalec.si/kultura/razstave/otvoritev-fotografske-razstave-mocvirje-je-vir-moci-in-tiskovna-konferenca-o-pomembnosti-ohranjanja-mokrišč/>

<https://domzalec.si/kultura/razstave/odprtje-fotografske-razstave-mocvirje-je-vir-moci/>

<https://www.youtube.com/watch?v=TYSpag7S6bg>

4. 3.–30. 4. – Fotografska razstava o močvirju (Domžale)

Javna razstava na ploščadi pred trgovino Tuš v centru Domžal z izobraževalno vsebino o pomenu mokrišč.

2. 9.–15. 10. – Gostovanje razstave Moč-vir-je v Medvodah

Širjenje naravovarstvenega sporočila v drugem lokalnem okolju. Fotografska razstava »Močvirje je vir moči« je gostovala v Parku dr. Branislave Sušnik v Medvodah (park tržnice), kjer je bila postavljena na prostem in dostopna širši javnosti. Razstava skozi fotografije in spremljajoče citate ozavešča o pomenu mokrišč ter spodbuja k njihovemu varovanju. Razstavo je pospremila tudi pripovedovanje naravovarstvenih zgodb Špele Kaplja v knjižnici Medvode.

16. 10.–30. 11. – Gostovanje razstave Moč-vir-je v Lukovici

Nadaljevanje razstavne dejavnosti z namenom ozaveščanja o pomenu mokrišč. Fotografska razstava »Močvirje je vir moči« je bila postavljena na ploščadi pred Knjižnico dr. Jakoba Zupana v Šentvidu pri Lukovici, kjer je bila na ogled širši javnosti v jesenskem obdobju. Razstava skozi fotografije in spremljajoče citate spodbuja razmislek o pomenu mokrišč ter o potrebi po njihovem varovanju. Na otvoritvi razstave je govorila tudi Špela Kaplja iz društva Terra Anima.

Članek: <https://domzalec.si/kultura/razstave/odprtje-fotografske-razstave-drustva-terra-anima-mocvirje-je-vir-moci/>

18.–21. 3. – “Artivistična” kampanja Lešiji (Celje)

Kiparski projekt v javnem prostoru, ki skozi mitološko simboliko gozdnih varuhov – Lešijev – opozarja na pomen varovanja gozdnih ekosistemov. Skulpture je ustvarila Neja Meta Rojc, projekt pa je bil postavljen na prostem v Mestnem gozdu Celje, kjer je bil dostopen najširši javnosti kot umetniška intervencija v naravnem prostoru.

Projekt je bil del širše artivistične kampanje, ki povezuje umetnost in okoljsko ozaveščanje ter spodbuja obiskovalce gozda k razmisleku o odnosu človeka do dreves in gozdnega okolja. O projektu so poročali tudi lokalni mediji in organizatorji gozdnega programa.

Objave o projektu:

<https://www.facebook.com/mestnigozdcelje/posts/sporo%C4%8Dilo-le%C5%A1ija-v-mestnem-gozdu-celje/727114802905962/>

<https://www.facebook.com/odprtocelje/posts/409416881720001/>

23.–31. 8. – Razstava glinenih skulptur Lešijev (učna pot Blate–Mlake)

Okoljska razstava v naravnem prostoru, ki povezuje mitološko simboliko z varovanjem gozda. Razstavljeni dela so nastala v okviru mladinskega tabora in umetniške delavnice pod vodstvom Neje Meta Rojc, kjer so udeleženci ustvarjali glinene podobe gozdnih varuhov – Lešijev, mitoloških bitij iz slovanskega izročila, ki veljajo za zaščitnike gozda.

Razstava je obiskovalce učne poti vabila k razmisleku o odnosu človeka do dreves, gozdnega ekosistema in o pomenu spoštljivega sobivanja z naravo.

Objave:

<https://www.modre-novice.si/aktualno/drevesa-so-dobila-obraze/>

Vabilo v glasilu Slamnik, junij 2024, stran 22, članek "Poletno dogajanje na gozdni poučni poti Blata Mlake" <https://domzalec.si/wp-content/uploads/2024/06/Slamnik-06-2024-NET.pdf>

20. 9. – Razstava Lešijev na festivalu Varuhov Zemlje (Braslovče)

Predstavitve projekta širši javnosti v okviru okoljskega festivala. Avtor: Neja Rojc

22. 8. – Udeležba članic društva Terra Anima na Foto fest Kranj

Na festivalu Foto Fest Kranj so bile ves čas festivala razstavljene fotografije Ele Zdešar, članice Društva Terra Anima, ki dokumentirajo naravovarstvene akcije, umetniške projekte in skupnostne dejavnosti društva.

Za svoj fotografski opus je Ela Zdešar prejela nagrado »Best Young Photographer« (najboljša mlada fotografinja), ki jo festival podeljuje perspektivnim mladim ustvarjalcem na področju dokumentarne in umetniške fotografije. Razstava je širši javnosti predstavila preplet umetnosti, narave in skupnostnega delovanja, ki zaznamuje projekte društva Terra Anima.

Več o festivalu in nagrajencih: <https://fotofestkranj.si>

3. IZOBRAŽEVANJE IN DELO Z MLADIMI

Društvo je v letu 2024 nadaljevalo z razvojem izobraževalnih programov za mlade, ki povezujejo naravo, umetnost in aktivno državljanstvo. Skozi tabore, ustvarjalne delavnice in gledališke projekte so mladi razvijali ustvarjalnost, samozavest in sposobnost javnega izražanja ter hkrati poglobljali razumevanje okoljskih izzivov. Programi spodbujajo sodelovanje, kritično razmišljanje in občutek odgovornosti do naravnega okolja.

5. 4. – Delavnica za mlade: priprava debatne okrogle mize (Želodnik)

Dogodek, namenjen krepitvi argumentacije, javnega nastopanja in aktivnega državljanstva mladih ter predstavitvi pomena mokrišč kot enega najbolj ogroženih, a hkrati izjemno pomembnih ekosistemov. Okrogla miza je predstavila ključna dejstva o mokriščih, njihovi vlogi pri čiščenju in bogatenju podtalnice, uravnavanju vodnega režima, blaženju podnebnih sprememb ter ohranjanju biotske raznovrstnosti.

Poseben poudarek je bil namenjen mokriščem v Občini Domžale ter vprašanju, kako jih lahko približamo mladim in kako lahko lokalna skupnost sodeluje pri njihovem varovanju. Pri pripravi in modriranju vsebine je sodelovala Špela Kaplja, ki je mentorirala mlade pri raziskovanju teme in oblikovanju vprašanj za razpravo. Dogodek je bil tudi sneman.

Več o dogodku: <https://www.knjiznica-domzale.si/dogodki/skrivnostna-mokrisca-okrogla-miza/>

4.–7. 7. – Gledališčni tabor za mlade

Priprava naravovarstvene gledališke predstave »Pesem iz vira moči«, ki je nastajala skozi ustvarjalni proces z mladimi, ki je vključeval improvizacijo, pripovedovanje zgodb, gib, petje in ustvarjalne igre. Mladi so skozi gledališko raziskovanje razvijali razumevanje pomena mokrišč in njihove vloge v naravnem okolju ter ga preoblikovali v skupno odrsko pripoved.

Posnetek predstave:

7.–11. 7. in 18.–22. 8. in 25.–30. 8. – Konjesrčni izobraževalni tabori za mlade

Trije večdnevni izobraževalni tabori za mlade, namenjeni otrokom in mladim med 9. in 16. letom starosti, ki povezujejo naravo, umetnost, skupnost in osebno rast. Skupno se je taborov udeležilo 45 otrok.

Program je vključeval različne aktivnosti na prostem, ustvarjalne delavnice, gledališke in likovne dejavnosti, gibanje v naravi ter skupnostne pogovore in igre, ki spodbujajo sodelovanje, empatijo in razvijanje socialnih veščin. Tabori mladim omogočajo kakovostno preživljanje časa v naravi, stran od ekranov, ter prostor za druženje, ustvarjanje in raziskovanje lastnih talentov.

Program spodbuja tudi občutek povezanosti z naravo, razvijanje ustvarjalnosti ter odgovornost do okolja in skupnosti.

9.7. - Zgodbe gozdnih čarovnij - sprehod z zgodbami za otroke

Dogodek je potekal 9. julija, s pravljičami po poučni poti Blate in Mlake pa je otroke popeljala Špela Kaplja iz društva Terra Anima. Prek zgodbe o močeradu, jelši, žabi in Rovščici so otroci spoznali nji-

hov pomen in celostno delovanje ekosistema močvirja. Posebno presenečenje je bila velika žaba – land art umetnija, ki so jo z vej in drugih naravnih materialov ustvarili člani društva na ustvarjalni delavnici malo pred tem. Dogodek je finančno podprt s strani Občine Domžale.

Glasilo Slamnik, avgust 2024, stran 20, članek "Zgodbe Moč-Vir-Ja" https://domzalec.si/wp-content/uploads/2024/08/Slamnik-08-2024__NET.pdf

Vabilo v glasilu Slamnik, junij 2024, stran 22, članek "Poletno dogajanje na gozdni poučni poti Blata Mlake" <https://domzalec.si/wp-content/uploads/2024/06/Slamnik-06-2024-NET.pdf>

29.–30. 6. – Land art delavnica (Blate–Mlake)

Ustvarjalna delavnica za ozaveščanje o pomenu mokrišč skozi umetniško intervencijo v prostoru. Udeleženci so v naravnem okolju učne poti Blate–Mlake ustvarjali skulpture in naravnih materialov. Nastala dela so bila postavljena v gozdnem prostoru ob poti ter so obiskovalce vabila k razmisleku o odnosu človeka do mokrišč in gozda.

Mentorica delavnice: Neja Meta Rojc.

O dogodku: https://www.kd-domzale.si/e_files/content/Slamnik%2006-2024%20--%20NET.pdf

30. 8.–1. 9. – Pogovor z Zemljo: geomantična delavnica klesanja v kamen

Umetniško-izkustveni program za poglobljanje odnosa do krajine. Udeleženci so pod vodstvom mentorice Neje Meta Rojc spoznavali osnove geomantije ter skozi proces ustvarjanja iz kamna oblikovali vsak svoj kozmogram – simbolno kamnito skulpturo po navdihu geomantične metode Marka Pogačnika.

Na koncu delavnice so udeleženci svoje kamnite kozmograme odnesli domov kot osebni simbol povezave z naravo in krajino.

4. UMETNOST PRIPOVEDOVANJA ZGODB ZA NARAVO

Pomemben del delovanja društva predstavlja razvoj umetnosti pripovedovanja zgodb za naravo kot inovativne metode ozaveščanja in izobraževanja. V letu 2024 smo to področje razvijali skozi kulturne večere, pripovedovalske dogodke, glasbene nastope ter izdajo knjig. S povezovanjem literature, performativne umetnosti in ekologije dogodki ustvarjajo prostor za globlji odnos do narave ter spodbujajo razmislek o človekovi vlogi v živem svetu.

(kulturni dogodki in publikacije)

16. 9. – Pripovedovanje naravovarstvenih zgodb (Knjižnica Medvode)

Dogodek v Knjižnici Medvode, pripravljen na povabilo knjižnice ob spremljevalnem programu fotografske razstave »Močvirje je vir moči«. Večer je združil pripovedovanje naravovarstvenih zgodb in krajše predavanje, ki sta ga izvedli Špela Kaplja in Neja Meta Rojc.

Skozi zgodbe o mokriščih, njihovih bitjih in simboliki narave je dogodek povezoval umetnost pripovedovanja z ekologijo ter spodbudil pogovor o pomenu ohranjanja mokrišč in naravnega okolja. Večer je potekal v zelo prijetnem in sproščenem vzdušju ter se zaključil z neformalnim pogovorom z obiskovalci.

Objava dogodka: https://www.facebook.com/story.php/?id=100083981711153&story_fbid=498577326284987&utm_source=chatgpt.com

Utrinek po dogodku: https://www.facebook.com/knjiznica.medvode/posts/utrinek-z-v%C4%8Deraj%C5%A1njega-predavanja-in-pripovedovanja-naravovarstvenih-zgodb-mo%C4%8Dvi/999195802244824/?utm_source=chatgpt.com

Dogodek je bil organiziran ob postavitvi razstave in je vključeval pripovedovanje naravovarstvenih zgodb ter pogovor o ohranjanju narave.

17. 9. – Pripovedovanje naravovarstvenih zgodb ob ognju

Skupnostni večer, ki krepi odnos do narave skozi simbolno in izkustveno dimenzijo. Pripovedovale so članice društva Terra Anima, na prostoru društva.

17. 10. – Kulturni večer: Brezroka deklica

Pripovedovalsko-glasbeni večer z ekološko in simbolno tematiko, ki je skozi pravljico Brezroka deklica raziskoval teme preobrazbe, notranje moči in odnosa človeka do narave.

Zgodbo je pripovedovala Špela Kaplja, glasbeno spremljavo pa je ustvarila Eva Luna Prusnik. Dogodek je potekal v amfiteatričnem seniku društva Terra Anima v Radomljah.

23. 7. – Kulturni večer: Afriški bard

Koncert afriških umetnikov in medkulturna izmenjava v centru Terra Anima.

Objava: Glasilo Slamnik, avgust 2024, stran 20, članek "Afriške legende in glasba v centru Terra Anima" https://domzalec.si/wp-content/uploads/2024/08/Slamnik-08-2024__NET.pdf

22. 6. – Koncert ženske bobnarske skupine Womango

Dogodek, ki povezuje skupnost, umetnost in naravni prostor v centru Terra Anima.

26. 11. – Izdaja knjige *Volčja Kapica* avtorice Neje Rojc

Literarna izdaja Društva Terra Anima, nastala s podporo Občine Domžale, predstavlja ekološko reinterpretacijo znane pravljice, ki skozi simboliko gozda in divjine odpira vprašanja odnosa človeka do narave in notranje moči posameznika.

Avtorica besedila in ilustracij je Neja Meta Rojc. Knjiga je izšla leta 2024 pri založbi Terra Anima (Radomlje) v nakladi 300 izvodov (ISBN 978-961-95575-3-2)

18. 12. – Izdaja knjige *Cvetlički* avtorice Špele Kaplja

Otroška publikacija Društva Terra Anima, izdana s podporo Občine Domžale, ki skozi zgodbe približuje rastlinski svet ter spodbuja otroke k opazovanju in spoštovanju narave. Vsako poglavje predstavlja drugo rastlino in jo predstavi skozi pripoved, zanimivosti o njenem pomenu v naravi ter ustvarjalni ali simbolni namig o povezovanje z rastlinskim svetom.

Knjigo je ustvarila Špela Kaplja, ilustracije pa so prispevale mlade umetnice, udeleženke ustvarjalnih taborov Društva Terra Anima. Publikacija je izšla leta 2024 pri založbi Terra Anima (Radomlje) v nakladi 300 izvodov.

26. 12. – Uprizoritev predstave *Veliki voz* (KS Preserje)

Gledališka uprizoritev predstave *Veliki voz* z naravovarstveno simboliko, ki skozi zgodbo in gledališko pripoved odpira teme odnosa človeka do narave, skupnosti in vesolja. Predstava je potekala v Preserjeh v sodelovanju s KS Preserje, ki je dogodek organiziralo za lokalno skupnost v prazničnem času.

Objava: Glasilo Slamnik, januar 2025, stran 24, članek "Druženje pod smrečico" <https://domzalec.si/wp-content/uploads/2025/01/Slamnik-01-2025-NET-1.pdf>

21. 12. – 9-urni Ples za mir (Kulturni dom Radomlje)

Kulturno-skupnostni dogodek v organizaciji našega društva z družbeno in mirovno noto.

5. JAVNA PREPOZNAVOST IN PRIZNANJA

Leto 2024 je zaznamovala tudi večja javna prepoznavnost delovanja društva Terra Anima. S predstavitvami v medijih, sodelovanjem na javnih dogodkih ter prejemom občinskega priznanja je bilo prepoznano dolgoletno delo društva na področju varovanja narave in kulturno-umetniškega ozaveščanja. Ta priznanja potrjujejo pomen povezovanja ekologije, umetnosti in skupnostnega delovanja ter spodbujajo nadaljnji razvoj programov društva.

16. 4. – Prejem občinskega priznanja

Na osrednji slovesnosti ob prazniku Občine Domžale, ki je potekala 16. aprila v Športni dvorani Domžale, je županja mag. Renata Kosec Društvu Terra Anima podelila nagrado Občine Domžale za požrtvovalno delo na področju varovanja okolja in ozaveščanja o pomenu mokrišč. Priznanje je v imenu društva prevzela Špela Kaplja.

Slovesnosti so se poleg občinskega vodstva udeležili tudi občinski svetniki, predstavniki krajevnih skupnosti, častni občani ter župani sosednjih občin (Dol pri Ljubljani, Komenda, Lukovica, Mengeš in Trzin).

Več o dogodku:

<https://domzalec.si/kultura/prireditve-kultura/v-cast-nam-je-nagraditi-najboljse/>

<https://www.youtube.com/watch?v=y5LzEesQwTg>

Glasiło Slamnik, marec 2024, stran 14, članek "12. redna seja občinskega sveta Občine Domžale"
<https://domzalec.si/wp-content/uploads/2024/03/Slamnik-03-2024-NET.pdf>

Glasiło Slamnik, april 2024, stran 8-9, članek "Slavnostna prireditev ob prazniku Občine Domžale"
<https://domzalec.si/wp-content/uploads/2024/04/Slamnik-04-2024-NET.pdf>

14. 6. – Nominacija za nagrado Rada Smerduja in udeležba na dogodku Narciss Life v Parku Škocjanske jame

Društvo Terra Anima je bilo nominirano za nagrado Rada Smerduja, ki jo podeljuje Ministrstvo za naravne vire in prostor Republike Slovenije posameznikom in organizacijam za izjemne dosežke na področju ohranjanja narave, varstva biotske raznovrstnosti ter ozaveščanja javnosti o pomenu naravnega okolja.

Podelitev je potekala v Parku Škocjanske jame, kjer je bila izvedena prva slovesna podelitev nagrad Rada Smerduja, namenjenih prepoznavanju pomembnih prispevkov na področju varstva narave v Sloveniji.

Objava: <https://domzalec.si/novice/dobre-novice/domzalsko-drustvo-terra-anima-predlagano-za-najvisjo-drzavno-nagrado-za-izjemne-dosezke/>

20. 11. – Predstavitev društva (organizator: JSKD Domžale)

Javna predstavitev delovanja Društva Terra Anima, ki je potekala v Knjižnici Domžale v okviru cikla

»Kulturna društva se predstavijo«, v soorganizaciji JSKD – Območne izpostave Domžale in Knjižnice Domžale.

Društvo sta predstavili Špela Kaplja in Neja Meta Rojc, ki sta obiskovalcem predstavili dejavnosti društva na področju varovanja narave, umetnosti pripovedovanja zgodb ter ustvarjalnih programov za otroke in mlade. Večer je povezal pripovedovanje zgodb, predstavitev projektov društva ter pogovor z obiskovalci o pomenu globljega odnosa človeka do narave.

Več o dogodku:

<https://www.knjiznica-domzale.si/Dev/Koledar-dogodkov/Podrobno/terra-anima-dru%C5%A1tvo-za-poglobljeno-ekologijo>

<https://domzalec.si/kultura/ustvarjalci/drustvo-terra-anima-in-povezanost-z-naravo-v-knjiznici-domzale/>

6. SKRB ZA REŠENE ŽIVALI

Na prostoru društva Terra Anima skrbimo za 4 rešene konje, 6 mačk in 2 psa.

ZAKLJUČNI POVZETEK LETA 2024

Leto 2024 je zaznamovalo intenzivno delovanje Društva Terra Anima na področju varovanja mokrišč, krepitev civilne iniciative za zaščito območja Želodnik ter širjenja umetniško-naravovarstvenih praks. Pomemben dosežek leta je bila okrepitev dialoga z lokalnimi oblastmi, prejem občinskega priznanja ter široka javna podpora razstavnim in kampanjskim aktivnostim.

Društvo je skozi umetnost pripovedovanja zgodb, razstave, tabore in delavnice povezovalo ekologijo, kulturo in skupnost ter utrjevalo svojo vlogo prepoznavnega akterja na področju naravovarstvene ozaveščenosti.

FINANČNO-POSLOVNI ZAKLJUČEK

Društvo Terra Anima je v letu 2024 poslovalo skladno s svojim poslanstvom in statutarnimi cilji. Prihodki so izhajali iz javnih razpisov, podpore občine, donacij, prispevkov udeležencev ter prodaje publikacij. Sredstva so bila namensko porabljena za izvajanje naravovarstvenih, izobraževalnih in kulturnih programov ter za kritje osnovnih stroškov delovanja. Društvo je poslovalo transparentno in v javnem interesu.

Društvo Terra Anima se zahvaljuje vsem prostovoljcem, sodelavcem, partnerjem in podpornikom, ki s svojim znanjem, predanostjo in sodelovanjem omogočajo izvajanje naravovarstvenih, izobraževalnih in kulturnih programov ter prispevajo k varovanju narave in razvoju skupnosti.

NAČRT DELOVANJA ZA OBDOBJE 2026–2027

1. SPLOŠNI OPIS DELOVANJA

Društvo Terra Anima bo v obdobju 2026–2027 nadaljevalo in poglobljalo svoje delovanje na področju ohranjanja narave, izobraževanja, mladinskega dela ter umetniško-kulturnih dejavnosti, ki

povezujejo ekologijo, pripovedovanje zgodb in skupnostno delovanje. Poseben poudarek bo na ohranjanju biotske raznovrstnosti, razvoju odnosa med človekom in naravo ter krepitvi aktivnega državljanstva na področju varovanja okolja.

Društvo bo nadaljevalo razvoj metodologije umetnosti pripovedovanja zgodb za naravo ter poglobljene ekologije kot inovativnega pristopa za delo z mladimi in širšo javnostjo, pri čemer bo sodelovalo z lokalnimi skupnostmi, izobraževalnimi institucijami in mednarodnimi partnerji.

2. VAROVANJE NARAVE IN TERENSKO DELO

Na področju varovanja narave bo društvo nadaljevalo sistematično delo na območju **Krajinskega parka Češeniške in Prevojske gmajne (Blate–Mlake)**. Redno bo izvajalo terenske obhode, spremljalo stanje mokrišč in gozdnih habitatov ter ob zaznanih nepravilnostih sodelovalo s pristojnimi institucijami, kot so Občina Domžale, Zavod RS za varstvo narave in inšpekcijske službe.

Društvo bo skrbelo za vzdrževanje učne poti Blate–Mlake ter organizacijo prostovoljskih akcij. Ključna aktivnost ostaja letna akcija prenašanja dvoživk, ki vključuje koordinacijo prostovoljcev, zbiranje podatkov o populacijah ter pripravo strokovnih prispevkov (npr. objave v novičniku *Regljač – CKFF*).

3. DELO Z MLADIMI IN IZOBRAŽEVANJE

Društvo bo nadaljevalo izvajanje programov za otroke in mlade, kot so **Konjesrčni izobraževalni tabori**, gozdne delavnice ter ustvarjalni programi, ki povezujejo naravo, umetnost in osebno rast. Programi bodo namenjeni razvoju socialnih veščin, komunikacije, samozavesti in občutka odgovornosti do okolja.

Poseben poudarek bo namenjen soočanju mladih z ekološko krizo in eko-anksioznostjo, pri čemer bo društvo razvijalo podporne skupinske procese ter ustvarjalne metode izražanja.

Znanje in metodologija društva se bosta prenašala tudi na strokovne delavce, kot so učitelji, vzgojitelji in mladinski delavci, skozi izobraževanja, delavnice in sodelovanja.

4. UMETNOST PRIPOVEDOVANJA ZGODB ZA NARAVO

V letu 2026 bo društvo kot partnerska organizacija sodelovalo v **Erasmus+ projektu mobilnosti mladinskih delavcev**, ki bo potekal v sodelovanju z organizacijami iz **Francije, Italije in Nemčije**. Projekt bo osredotočen na razvoj metodologije, ki povezuje **klovnsko umetnost, pripovedovanje zgodb in poglobljeno ekologijo** kot orodje za delo z mladimi.

Cilj projekta je razviti pristope za soočanje z ekološko krizo, delo z eko-anksioznostjo ter spodbujanje aktivnega državljanstva. V okviru projekta bo nastala tudi **e-knjiga**, ki bo predstavljala razvito metodologijo.

V letu 2027 se bo sodelovanje nadgradilo v širši **mednarodni projekt sodelovanja**, v katerem se bo metodologija poglobila, razširila in prenesla v prakso skozi pilotne programe in izobraževanja.

Poleg projektne delo bodo redno potekali **pripovedovalski večeri in literarni dogodki poezije o naravi v Centru Terra Anima, Radomlje**, ki delujejo kot prostor skupnosti in poglobljanja odnosa do narave.

5. UMETNOST IN ARTIVIZEM ZA OZAVEŠČANJE O POMENU DREVES

Projekt **Lešiji**, ki ga razvija umetnica **Neja Meta Rojc**, bo v obdobju 2026–2027 nadgrajen v mednarodni umetniško-naravovarstveni projekt.

V letu 2026 bo projekt predstavljen tudi na **Guardians festivalu (Fara pri Kolpi)**. **Načrtujemo aktivistične akcije za zaščito starih dreves**. Projekt bo nastajal v sodelovanju z drugimi umetniki, društvi in organizacijami.

V letu 2026 se bo projekt razširil v mednarodno sodelovanje, kjer bo skozi umetniške intervencije v prostoru opozarjal na pomen ohranjanja gozdnih ekosistemov.

6. DELO Z REKAMI IN VODNIMI EKOSISTEMI

Društvo bo nadaljevalo sodelovanje z iniciativo **Varuhinje rek**, v okviru katere bodo potekali dogodki, kot so **okoljska modna revija, izobraževalni sprehodi ob rekah ter ozaveščevalne akcije**.

Za člane društva bodo organizirani **izleti k rekam**, ki bodo omogočali poglobljeno spoznavanje vodnih ekosistemov, za širšo javnost pa **rečni obredi in delavnice**, namenjeni razvoju spoštljivega odnosa do voda.

Na mednarodni ravni bo društvo sodelovalo z organizacijami in mrežami, kot so **ReVivo in RIWET**, ter sodelovalo pri organizaciji mednarodnega srečanja v Sloveniji. **Špela Kaplja** bo v tem okviru sodelovala kot predavateljica in soustvarjalka programov.

Ponovno bomo sodelovali z Ars Polis iz Hrvaške, pri aktivističnem plavanju vzdolž Limskega kanala ter pri organizaciji festivala Call of the Monk seal z namenom opozarjanja na zaščito morskih habitatov.

7. LOKALNO SODELOVANJE IN SKUPNOST

Društvo bo nadaljevalo aktivno sodelovanje z lokalnimi organizacijami, kot je **Društvo krajanov Kolovec**, ter izvajalo delavnice za otroke in programe spoznavanja gozda.

Skozi sodelovanja z občinami, knjižnicami in drugimi institucijami (npr. **Knjižnica Domžale**) bo društvo širilo naravovarstvene vsebine ter spodbujalo vključevanje lokalne skupnosti.

8. PUBLIKACIJE IN PRENOS ZNANJA

V obdobju 2026–2027 bo društvo izdalo **vsaj dve novi knjigi** ter e-knjigo v okviru Erasmus+ projekta. Publikacije bodo nadgradile obstoječa dela ter prispevale k širjenju znanja na področju ekologije, pripovedovanja in umetniških pristopov.

Društvo bo publikacije aktivno uporabljalo v izobraževalnih programih, delavnicah in javnih dogodkih.

V letu 2025 so se člani društva intenzivno izobraževali o načinih komunikaciji NVO in ustvarjanju javnih vsebin, zato se bo društvo v letu 26-27 z izobraževalnimi in navdihujočimi vsebinami več pojavljalo na socialnih omrežjih, blogih ter podcastih.

9. MEDNARODNO SODELOVANJE

Društvo bo v obdobju 2026–2027 krepilo mednarodno sodelovanje skozi projekte Erasmus+, sodelovanje z organizacijami na Balkanu ter povezovanje v mednarodne mreže na področju varovanja narave in umetnosti.

S tem bo prispevalo k izmenjavi dobrih praks, razvoju novih metod ter širjenju vpliva svojega delovanja.

10. SKRIB ZA REŠENE ŽIVALI

Društvo bo še naprej skrbelo za rešene živali in preko delavnic opozarjalo na spoštljiv odnos.

ZAKLJUČEK

Društvo Terra Anima bo v obdobju 2026–2027 nadaljevalo razvoj celostnega pristopa, ki povezuje varovanje narave, umetnost, izobraževanje in skupnost. S svojim delovanjem bo aktivno prispevalo k varovanju naravnih ekosistemov, razvoju inovativnih pedagoških pristopov ter krepitvi zavesti o pomenu narave v družbi, s čimer uresničuje javni interes na področju ohranjanja narave in izobraževanja.